

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 23. maijā
(OR. en)

10183/24

RECH 243
COMPET 580

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2024. gada 23. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	9329/1/24 REV 1
Temats:	Pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” <i>ex post</i> novērtējums un turpmākās perspektīvas – Padomes secinājumi (apstiprināti 2024. gada 23. maijā)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par *pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” ex post novērtējumu un turpmākām perspektīvām*, kurus Padome apstiprināja 4026. sanāsmē, kas notika 2024. gada 23. maijā.

**PADOMES SECINĀJUMI PAR PAMATPROGRAMMAS “APVĀRSNIS 2020” EX POST
NOVĒRTĒJUMU UN TURPMĀKĀM PERSPEKTĪVĀM**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

- 2016. gada 27. maija secinājumus ¹ “Septītā pētniecības pamatprogramma un turpmākās perspektīvas: ieguldījumi pētniecībā un inovācijā, lai veicinātu izaugsmi, darbviētas un risinātu sabiedrības problēmas”, ar kuriem atbalsta Komisijas uzsāktos vērienīgos vienkāršošanas centienus, atzīst, cik svarīgi ir nodrošināt pamatprogrammas pievilcīgumu un pieejamību, atzīst nepieciešamību labāk saskaņot politikas programmas, atzīst, ka, lai novērtētu ES pētniecības, attīstības un inovācijas pamatprogrammu ilgtermiņa ietekmi, ir vajadzīgi visjaunākie un pietiekami kvalitatīvi dati, vienlaikus ņemot vērā to, ka jāsamazina administratīvais slogs dalībniekiem, un aicina attiecīgās valsts un reģionālās iestādes un Komisiju palielināt pētniecības un izstrādes publisko izdevumu sviras efektu uz citiem pētniecības un inovācijas publiskā un privātā sektora finansējumiem, kā arī veicināt publiskā un privātā sektora sadarbību;
- 2017. gada 1. decembra secinājumus ² “Virzība no pamatprogrammas ”Apvārsnis 2020” starpposma novērtējuma uz devīto pamatprogrammu”, kuros uzsvērts, ka ES pievienotajai vērtībai jābūt būtiskākajam dzinēj spēkam pamatprogrammas izstrādē un īstenošanā;

---

¹ Dok. 9527/16.

² Dok. 15320/17.

- 2021. gada 19. novembra ieteikumu ³ par Eiropas pētniecības un inovācijas paktu, kurā tā ierosina kopīgu vērtību un principu kopumu, kas raksturīgi Eiropas Pētniecības telpai (EPT) un tās pētniecības un inovācijas sistēmām, piemēram, centienus panākt izcilību un iekļautība kā principi, lai pilnībā attīstītu EPT potenciālu; vienlaikus norādot uz to, cik svarīga ir koordinācija un saskaņotība starp Eiropas dimensiju un valstu un reģionālo pētniecības un inovācijas politiku, kā arī vispārējo atbildību palielināt zināšanu ietekmi uz sabiedrību; atkārtoti apstiprinot mērķrādītāju pētniecībā un izstrādē ieguldīt 3 % no Savienības IKP;
  - 2022. gada 13. oktobra secinājumus ⁴ par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 15/2022 “Pasākumi ar mērķi paplašināt dalību pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” bija labi izstrādāti, bet ilgtspējīgas pārmaiņas galvenokārt būs atkarīgas no valsts iestāžu centieniem”, un 2023. gada 9. marta secinājumus ⁵ par Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 23/2022 “Sinergijas starp pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” un Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem: pilns potenciāls vēl nav izmantots”, kuros uzsvērts, cik svarīga ir sinergija starp Savienības programmām, no vienas puses, un starp Eiropas, valstu un reģionālo līmeni, no otras puses, lai nodrošinātu saskaņotu plānošanu un īstenošanu un mazinātu plaisu pētniecības un inovācijas jomā.
1. ATZINĪGI VĒRTĒ 2024. gada 29. janvārī publicēto Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” *ex post* novērtējums” ⁶; ATZĪMĒ, ka vairāki *ex post* novērtējumā sniegtie ieteikumi tiek īstenoti pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, un tāpēc GAIDA, ka Komisija laikus nāks klajā ar ziņojumu par pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” starpposma novērtējumu. ATKĀRTOTI APSTIPRINA spēcīgas un stingras pierādījumu bāzes nozīmi pamatprogrammu izstrādē un īstenošanā.

³ Dok. 13701/21.

⁴ Dok. 13426/22.

⁵ Dok. 7258/23.

⁶ Dok. 5941/24 un 5941/24 ADD 2–4

I. Pamatprincipi

2. UZSVER, ka pamatprogrammas vispārējie mērķi, kuru pamatā ir centieni panākt izcilību, lai gūtu rezultātus ES iedzīvotāju labā, ir stiprināt ES zinātnisko un tehnoloģisko bāzi, vienlaikus veicinot visas pētniecības darbības, ko uzskata par vajadzīgām attiecīgo Savienības politikas virzienu izstrādē un īstenošanā. NORĀDA, ka tādējādi pamatprogrammai ir būtiska nozīme Savienības politisko un politikas prioritāšu īstenošanā, tostarp tādas EPT izveidē, kurā notiek brīva pētnieku, zinātnes atziņu un tehnoloģiju aprīte, ievērojami veicinot Savienības konkurētspēju un noturību.
3. UZSVER pamatprogrammas izšķirošo nozīmi, jo tā ir centrālais ES līmeņa instruments pētniecības un inovācijas atbalstam, un ATZĪST pamatprogrammas pievienoto vērtību, pētniecības un inovācijas darbību, jo īpaši kopīgas pētniecības veicināšanā, ko nebūtu bijis iespējams veikt, izmantojot citus līdzekļus vai finansējuma avotus.
4. ATZĪST novērtējumā pausto vēstījumu, ka, lai sasniegtu šos mērķus un celtu Savienības konkurētspēju, tās pievilcību pētniecības un inovācijas talantu acīs un tās spēju piesaistīt publiskās un privātās investīcijas, pamatprogrammas īstenošanas posmā ir vajadzīgs pienācīgs budžets un stabilitāte, neskarot nākamo Savienības daudzgadu finanšu shēmu (DFS). Piedevām UZSVER, ka tam ir vajadzīga spēcīga un savstarpēji savienota Eiropas pētniecības un inovācijas sistēma ES, valsts un reģionālā līmenī, un ATGĀDINA, ka ES dalībvalstis joprojām ir tālu no ES līmeņa mērķrādītāja – pētniecībā un izstrādē investēt 3 % no IKP gadā, jo 2022. gadā ES investīciju rādītājs bija 2,22 % no IKP.

II. Ietekme uz zinātni

5. PAUŽ GANDARĪJUMU par plašo ietekmi uz zinātni, ko pamatprogramma “Apvārsnis 2020” radījusi, veicinot zinātniskus atklājumus un progresīvus sasniegumus zinātnē un tehnikā, un tādējādi ievērojami veicinot Savienības kā globāla zinātnes ģenerators pozīciju. ATZĪST jo īpaši zinātniskos pienesumus, ko kā vadošie instrumenti ir devušas Eiropas Pētniecības padome(EPP) un Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības (MSCA), un PAUŽ GANDARĪJUMU par to pozitīvo strukturējošo ietekmi uz zinātnes kvalitāti, mācībām, karjeras attīstību un pētnieku darba apstākļiem. AICINA Komisiju turpināt pētīt veidus, kā šo instrumentu sviras efektu pārnest uz visām pamatprogrammas dalīborganizācijām, vairojot to zinātnisko izcilību un uzlabojot pētnieku prasmes un karjeru.
6. PIENĒM ZINĀŠANAI, ka pamatprogramma “Apvārsnis 2020” aptvēra visu pētniecības un inovācijas vērtību ķēdi, un AICINA Komisiju finansēšanas iespēju nodrošināšanā censties panākt līdzsvarotu pieeju starp fundamentālajiem pētījumiem un pētniecības rezultātu ekonomiskās vai sociālās valorizācijas beigu posmiem, tostarp sniegt vairāk iespēju kopīgai pētniecībai zemākos tehnoloģiju gatavības līmeņos. UZSVER, ka ir svarīgi ieguldīt spēcīgā un plašā zināšanu bāzē, nodrošinot plašu pētniecības un inovācijas rezultātu klāstu ilgtermiņā un tādējādi stiprinot Savienības spēju ātri un efektīvi reaģēt uz neparedzētām krīzēm.

III. Sociālā ietekme

7. PIENĒM ZINĀŠANAI pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” būtisko ieguldījumu galveno sabiedrības problēmu risināšanā atbilstoši Savienības prioritātēm un sasaistē ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM). ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka pēc pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” starpposma novērtējuma, programma ir izvēlējusies stratēģiskāku, starpdisciplināru un virzītu pieeju, kuras mērķis ir veicināt tādas pētniecības un inovācijas darbības, kurām ir potenciāls pārveidot sociālās, ekonomiskās un vides sistēmas un uzlabot Savienības noturību. ATZĪMĒ, ka pamatprogramma “Apvārsnis 2020” pilnībā nesasniedza budžeta mērķrādītāju attiecībā uz ar klimatu saistītiem jautājumiem.

8. UZSVER, ka, lai visos līmeņos pilnībā izmantotu investīciju potenciālu pētniecībā un inovācijā, šai pieejai ir nepieciešama koordinēta dalībvalstu sadarbība un agrīna iesaistīšanās, kā arī apspriešanās ar visām ieinteresētajām personām, nosakot un kopīgi izstrādājot pētniecības un inovācijas tematiskās prioritātes. UZSVER augšupējas pieejas vērtību, kas tematiskajās prioritātēs ir mazāk preskriptīva, paverot iespēju pilnībā izmantot pētnieku kreativitātes potenciālu šo problēmu risināšanā. AICINA Komisiju turpināt kombinēt attiecīgos visu programmas daļu ieguldījumus, lai būtu iespējams sasniegt kopīgus mērķus un palielināt ietekmi galvenajās jomās, kā tas tika ierosināts ar prioritāro jomu pieeju. ATGĀDINA pētniecības un inovācijas rezultātu svarīgo nozīmi politikas veidošanas procesā un MUDINA Komisiju optimizēt pamatprogrammas projektu atgriezeniskās saites sniegšanu politikai.
9. ATZĪST, ka sociālo un humanitāro zinātņu (SHZ) integrācija programmas darbības laikā ir palielinājusies un SHZ integrācija projektos ir uzlabojusies, tomēr PAUŽ NOŽĒLU par nevienmērīgo SHZ ieviešanu visās programmas daļās, kā arī par to integrācijas kvalitāti projektos. UZSVER, ka ir svarīgi pētniecības pasākumos un tehnoloģiju attīstībā iekļaut sabiedrības perspektīvu, kas sniegs labākas iespējas radīt rūpniecisku un sabiedrisku vērtību. AICINA Komisiju vēl vairāk uzlabot sabiedrības apsvērumu atbilstību jau visu darba programmu izstrādes posmā un attiecīgā gadījumā tos stingrāk izvērtēt projektu priekšlikumos.

IV. Ekonomiskā ietekme

10. ATZĪST plašāku ekonomisko programmas ietekmi, kura ne tikai stimulē nodarbinātību un ekonomikas izaugsmi, ko rada investīcijas pētniecībā un inovācijā un zināšanu nodošana sabiedrībai un tirgum, bet arī piesaista publiskās un privātās investīcijas un palielina iesaistīto uzņēmumu produktivitāti; UZSVER, ka ir jāturpina veicināt un atbalstīt privātās investīcijas, izmantojot pamatprogrammu; PIENĒM ZINĀŠANAI aplēsi, ka katrs programmā “Apvārsnis 2020” ieguldītais euro līdz 2040. gadam ES pilsoņiem sniegs piecu euro vērtu labumu. ATZINĪGI VĒRTĒ pastiprinātos centienus uzlabot Savienības sniegumu pētniecības un inovācijas jomā.

11. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” ir ieviests Eiropas Inovācijas padomes (EIP) izmēģinājuma projekts, ar ko tiek uzsākta vienas pieturas aģentūras izveide inovācijas pasākumiem; ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka dalībvalstīm un Komisijai ir jāturpina atbalstīt visu veidu inovāciju, tostarp radikālu inovāciju un tehnoloģiju potenciālu visā Eiropā, un centienus stiprināt Eiropas iespējkapitāla tirgu, kas veicina pārrobežu investīcijas un palielina inovācijai pieejamo riska kapitālu, tostarp jaunu tehnoloģiju izvērsanu. AICINA Komisiju vēl vairāk intensificēt sinerģiju starp attiecīgajiem inovācijas instrumentiem un programmām, piemēram, uzlabot papildināmību starp Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu (EIT) un EIP nolūkā atbalstīt inovāciju, un izvērtēt iespējas izvairīties no instrumentu pārklāšanās.
12. UZSVER, ka, neraugoties uz to, ka pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” projektiem ir milzīgo izmantojamo rezultātu apjoms, ir jāpieliek lielākas pūles, lai tiešie lietotāji, tostarp politikas veidotāji, tos sāktu praktiski izmantot. ATZĪST Komisijas centienus ieviest Savienības mēroga izmantošanas un izplatīšanas atbalsta pakalpojumus un rīkus, lai uzlabotu rezultātu redzamību, kā arī izmantojamību, tomēr MUDINA Komisiju turpināt uzlabot un izvērst šos rīkus un pakalpojumus un izpētīt papildu veidus, kā atbalstīt saņēmējus, lai uzlabotu viņu zināšanu valorizāciju un saziņas spējas un prasmes.
13. UZSVER pievienoto vērtību, ko sniedz agrīna tiešo lietotāju iesaistīšana vai viņu skatījums attiecīgo pētniecības un inovācijas projektu izstrādē un struktūrā. PAUŽ GANDARĪJUMU par programmas “Apvārsnis 2020” jaunpienācēju skaita pieaugumu no dažādām nozarēm, zinātnes disciplīnām un valstīm, un AICINA Komisiju turpināt veicināt tādu jaunu subjektu dalību no visas Savienības, kuri var sniegt pievienoto vērtību zināšanu radīšanas un valorizācijas stiprināšanā, jo īpaši MVU.

V. Sinerģijas

14. ATZĪST panākto progresu sinerģijas veicināšanā starp pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” un citām ES programmām un fondiem. ATZĪMĒ, ka ir bijis progress programmas “Apvārsnis 2020” augšupējās sinerģijas un alternatīva finansējuma īstenošanā, taču konstatēts, ka ir vajadzīgi uzlabojumi attiecībā uz lejupēju sinerģiju un papildu finansējumu no ES, valsts, reģionāliem un privātiem avotiem. ATZĪST, ka partnerības var veicināt sinerģiju starp valsts un ES finansējumu un pastiprināt zināšanu radīšanu un valorizāciju. IESAKA pamatprogrammā izveidot efektīvākus ceļus starp attiecīgajām ES nozaru programmām un valsts un reģionālajām programmām, lai pilnveidotu vai uzlabotu pamatprogrammas darbībās gūtos pētniecības un inovācijas rezultātus ar mērķi veicināt to izmantošanu un ieviešanu; MUDINA Komisiju un dalībvalstis izpētīt veidus, kā paplašināt izcilības zīmoga darbības jomu un izmantošanu un vairot informētību par šo iespēju.
15. AICINA Komisiju kopā ar dalībvalstīm izstrādāt visaptverošu redzējumu par Eiropas, valstu un reģionālo pētniecības un inovācijas finansēšanas vidi, kas nodrošinātu vienkāršošanu un saskaņotāku pieeju programmu izstrādē un labāku saikni starp visām daļām, tādējādi uzlabojot papildināmību, saskaņotību, mazinot sadrumstalotību un maksimāli palielinot turpmāku pētniecības un inovācijas rezultātu izmantošanu. MUDINA Komisiju un dalībvalstis stiprināt sadarbību starp struktūrām, kas iesaistītas attiecīgo ar pētniecību un inovāciju saistīto programmu pārvaldībā ES, valsts un reģionālā līmenī, tostarp kohēzijas politikas programmu un pamatprogrammas pārvaldībā; AICINA Komisiju turpināt ieguldīt finansēšanas struktūru un pieteikumu iesniedzēju izpratnes veidošanā par pamatprogrammas izmantojamiem rezultātiem, kā arī sekot līdzi iespējām dažādās programmās un dažādos pētniecības un inovācijas procesa posmos.

VI. Atbalsts Eiropas Pētniecības telpai

16. PAUŽ GANDARĪJUMU par pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” daļas “Zinātne sabiedrībai un sadarbībā ar to” (*SwafS*) mērķiem un sasniegumiem un AICINA Komisiju un dalībvalstis labāk saskaņot pamatprogrammu ar EPT politikas satvaru, lai uzlabotu to nozīmi vienota bezrobežu pētniecības un inovācijas tirgus izveidē visā Eiropā.
17. PAUŽ GANDARĪJUMU par programmā “Apvārsnis 2020” veiktajiem uzlabojumiem, lai panāktu dzimumu līdzsvaru, taču UZSKATA, ka būtu jāpastiprina sieviešu līdzdalība programmā, tostarp projektu koordinēšanā; AICINA Komisiju turpināt analizēt nelīdzsvarotības cēloņus un izpētīt, kādus stingrākus papildu pasākumus varētu veikt, lai atbalstītu sievietes pētnieces, vērtētājas, uzņēmējas un novatoras, un IESAKA turpināt koncentrēties uz dzimumu dimensijas integrēšanu pētniecības un inovācijas saturā un atbalsta sniegšanu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanai.
18. UZSVER pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” izveidotās pētniecības un tehnoloģiju infrastruktūras attīstību, modernizāciju un uzlaboto piekļuvi tai, kas sekmē sadarbību pētniecības jomā, rada apstākļus jauniem zinātniskiem sasniegumiem un nodrošina inovāciju testēšanu. IESAKA dalībvalstīm un Komisijai atvieglot piekļuvi pētniecības infrastruktūrai, tostarp kopīgas pētniecības vajadzībām, un veidot lielāku sinerģiju starp pētniecības infrastruktūrai paredzētajām ES, valsts un reģionālajām finansēšanas programmām, lai nodrošinātu to darbību ilgtspēju, saskaņā ar ESFRI darbu un ieteikumiem.

19. ATZINĪGI VĒRTĒ progresu, kas panākts attiecībā uz atvērtās piekļuves principu un prasību integrēšanu pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”, atvērtās piekļuves publicēšanas platformas “*Open Research Europe*” (*ORE*) attīstību un Eiropas atvērtās zinātnes mākoņa (EOSC) izveidi, tādējādi veicinot zināšanu atvērību. IESAKA turpināt un stimulēt atvēršanu, piekļūstamību, savietojamību un atkalizmantojamību (*FAIR*) datu pārvaldību dažādās disciplīnās un programmas daļās.
20. ATGĀDINA, ka pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” pieejamība starptautiskai sadarbībai pētniecības un inovācijas jomā ir būtiska, lai stiprinātu ES izcilību un pievilcīgumu, risinātu globālas problēmas un atbalstītu Savienības ārpolitikas un attīstības politikas mērķus. AICINA Komisiju stiprināt starptautisko sadarbību saskaņā ar starptautiskās sadarbības principiem un vērtībām pētniecības un inovācijas jomā, kā arī ES stratēģisko autonomiju, vienlaikus saglabājot atvērtu ekonomiku un ņemot vērā mainīgo ģeopolitisko kontekstu, līdzsvarojot zinātniskās pētniecības atklātību un brīvību ar nepieciešamību uzlabot pētniecības drošību.

VII. Dalības paplašināšana

21. ATZĪMĒ, ka pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” mēreni pieaug paplašināšanas valstu dalības līmenis un ES ieguldījuma īpatsvars šajās valstīs un ka joprojām pastāv atšķirības starp paplašināšanas valstīm un valstīm, kas nav iesaistījušās paplašināšanas procesā. ATGĀDINA, ka patiesi ilgtspējīgām pārmaiņām ir vajadzīgas pastāvīgas valstu investīcijas un mērķorientētas reformas valstu pētniecības un inovācijas sistēmās. MUDINA Komisiju novērtēt īstenoto paplašināšanas pasākumu ietekmi un efektivitāti un iepazīstināt ar to, ņemot vērā dažādos pētniecības un inovācijas plaisas pamatcēloņus. ATZĪST, ka programmas daļas “Izcilības izplatīšana un dalības paplašināšana” saņēmēju lokā jaunpienācēju skaits bija mazāks nekā citās programmas daļās. Vienlaikus ATZĪMĒ ievērojamās atšķirības starp paplašināšanas valstīm gan līdzdalības, gan panākumu rādītāju ziņā un AICINA Komisiju šajā sakarā novērtēt dažādu efektīvākas pieejas risinājumu ietekmi, tostarp tādu pielāgotu darbību ietekmi, kurās ņemti vērā apzinātie pamatcēloņi un kas palīdz mazināt pētniecības un inovācijas plaisu, un iepazīstināt ar to.

22. UZSVER, ka paplašināšanas pasākumu nodrošinātā sadarbība ar iestādēm, kurām ir augsti darbības rādītāji, būtiski paaugstināja pētniecības kvalitāti paplašināšanas valstīs, un AICINA Komisiju stiprināt pasākumus, kas palīdz pētnieku tīklus darīt pieejamus plašākam lokam un nodrošināt tīklu veidošanas iespējas, jo īpaši pētniekiem karjeras sākumposmā. AICINA Komisiju izpētīt iespējas plašāk izmantot sinerģiskas un uz sadarbību balstītas pieejas spēju veidošanai, kā arī paredzēt tam atbalsta pasākumus.

VIII. Īstenošana

23. Ar nožēlu ATZĪMĒ, ka vairākās programmas daļās bija ievērojami pārsniegts pieteikumu skaits un līdz ar to pieteikuma iesniedzējiem būtiski samazinājās darāmais darbs un resursi. AICINA Komisiju turpināt pētīt jaunas pieejas tam, kā ierobežot pārmērīgo pieteikšanos, kā arī nelielo sekmīguma īpatsvaru, turpināt vienkāršošanas centienus un samazināt administratīvās izmaksas pieteikumu iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem. ATZĪMĒ, ka gandrīz trīs ceturtdaļas priekšlikumu, kurus neatkarīgi eksperti bija novērtējuši kā kvalitatīvus, nebija iespējams finansēt. PAUŽ GANDARĪJUMU par to, ka tiek izmēģināti pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot programmas efektivitāti vai samazināt tās sarežģītību, un AICINA Komisiju izpētīt turpmākas iespējas, kā atbalstītajās darbībās samazināt darbības izdevumu un personāla izmaksu kļūdu apmēru. UZSVER, ka pirms plašākas izmaiņu ieviešanas ir jāveic pārredzams un savlaicīgs izmēģinājuma projektu izvērtējums, ņemot vērā saņēmēju un ieinteresēto personu atsauksmes; Vienlaikus UZSVER, ka ir svarīgi nodrošināt maksimālu dalības noteikumu stabilitāti un ka ir vajadzīgi pieteikumu iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem paredzēti norādījumu dokumenti.

24. NORĀDA, ka kopumā pārlietu lielais programmas instrumentu skaits, tostarp sarežģītā partnerības vide, pieteikuma iesniedzējiem traucē orientēties tajās un piekļūt tām, lai gan ir veikti ievērojami uzlabojumi, piemēram, izveidots Finansējuma un iepirkumu portāls. AICINA Komisiju izpētīt katra atsevišķa instrumenta pievienoto vērtību un slēgt vai pārorientēt tos instrumentus, kuru sniegums ir nepietiekams vai kuri pārklājas. ATZĪST valstu kontaktpunktu būtisko nozīmi norādījumu un atbalsta sniegšanā pieteikumu iesniedzējiem un AICINA dalībvalstis un Komisiju vēl vairāk stiprināt to lomu un praksi un papildus atbalstīt organizatoriskās pētniecības pārvaldību un spējas.

IX. Uzraudzība

25. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” rezultātu un ietekmes novērtēšanai ir pievērsta pastiprināta uzmanība, taču ar nožēlu ATZĪMĒ, ka pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” uzraudzības pasākumu tvērums bija pārāk šaurs, galvenokārt tad, ja ņem vērā ietekmi uz ekonomiku un sabiedrību, tādus transversālus jautājumus kā jo īpaši sociālās un humanitārās zinātnes un dzimumu līdztiesības jautājumi, tādas politikas prioritātes kā klimatrīcība, un tad, ja tiek novērtēti sviras efekti uz programmas atbalsta saņēmēju organizatoriskajām izmaiņām pētniecības un inovācijas jomā. Tādēļ MUDINA Komisiju turpmākajos izvērtējumos turpināt vērtēt programmas ilgtermiņa ietekmi, uzlabot datu vākšanu un datu kvalitāti, aptverot visu programmu, un turpināt izstrādāt inovatīvas metodes, attiecīgus rādītājus un reālistiskus mērķrādītājus, lai optimizētu uzraudzību.